

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/12/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813220947
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:3813220947.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa BENEFIT GROUP I, a.s., so sídlom ul. Braneckého č. 161/12, Trenčín, IČO: 47 131 781, zast. JUDr. Pavlom Čičmancom, advokátom, ul. Braneckého č. 161/12, Trenčín proti odporcom: 1/ J. G., nar. XX.X.XXXX, t. č. bytom ul. XX. augusta č. XX/X/XX, 2/ B. G., nar. XX.X.XXXX, t. č. bytom ul. Q. č. XX/X, o zaplatenie 20.210,04 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporcovia v 1 a 2 rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne navrhovateľovi zaplatiť sumu 19.385,35 eur s 9% úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy 19.385,35 eur od 1.12.2009 do zaplatenia, všetko v lehote 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Konanie o zaplatenie zmluvne dojednaného sankčného úroku vo výške 5% ročne zo sumy 20.210,04 eur od 1.12.2009 do zaplatenia z a s t a v u j e .

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom zo dňa 27.9.2013, podaným prostredníctvom právneho zástupcu domáhal sa proti odporcom v 1 a 2 rade zaplatenia 20.210,04,- eur s 6,29% úrokom ročne od 1.12.2009 do zaplatenia, s 9% úrokom z omeškania ročne od 1.12.2009 do zaplatenia, s 5% zmluvne dojednaným sankčným úrokom od 1.12.2009 do zaplatenia.

Návrh odôvodnil tým, že Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 1.4.2013 Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom ul. Bajkalská č. 30, Bratislava, IČO: 31 335 004 postúpila súbor svojich pohľadávok spolu s príslušenstvom a všetkými právami s nimi spojenými na spoločnosť BENEFIT GROUP a.s., odštepny závod, so sídlom ul. Legionárska č. 617, Trenčín, IČO: 43 874 851. Následne spoločnosť BENEFIT GROUP a.s. odštepny závod, so sídlom ul. Legionárska č. 617, Trenčín, IČO: 43 874 851 postúpila súbor svojich pohľadávok spolu s príslušenstvom a všetkými právami s nimi spojenými na jeho (navrhovateľa) spoločnosť, a to Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.4.2013. Súčasťou tejto zmluvy je i pohľadávka BENEFIT GROUP I, a.s. voči odporcovi v 1 rade. Právny predchodca postupcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom ul. Bajkalská č. 30, Bratislava, IČO: 31 335 004 a odporca v 1 rade ako dlžník, odporca v 2 rade ako spoludlžník na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX uzavreli dňa 12.5.2008 Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX, v súlade s ktorou poskytol veriteľ odporcovi v 1 rade mimoriadny medziúver vo výške 24.895,44,- eur. Odporcovia v 1 a 2 rade sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať 6,29% úrok z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 140,48,- eur, a do

pridelenia cieľovej sumy o stavebnom sporení vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady v minimálnej výške 72,20,- eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa zaviazali splácať stavebný úver, vrátane úrokov vo výške 4,70% ročne v pravidelných mesačných splátkach vo výške 202,68,- eur. Odporcovia v 1 a 2 rade si riadne a včas nespĺnili svoj záväzok zo zmluvy, preto listom zo dňa 30.11.2009 pôvodný veriteľ od zmluvy odstúpil a vyzval ich na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov, na výzvu nereagovali.

Odporcovia v 1 a 2 rade sa na určený termín pojednávania nedostavili. Doručenie mali riadne a včas vykázané. Neprítomnosť neospravedlnili. Súd mal k dispozícii dostatok dôkazov, aby vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti (§ 101 ods. 2 O.s.p.).

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so Zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, s odstúpením zo zmluvy, s predsporovou výzvou, so Zmluvami o postúpení pohľadávok, s výpisom z účtu konta medziúveru.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Dňa 12.5.2008 medzi právnym predchodcom navrhovateľa Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s., so sídlom ul. Bajkalská č. 30, Bratislava, IČO: 31 335 004 ako veriteľom a odporkyňou v 1 rade ako dlžníkom, odporcom v 2 rade ako spoludlžníkom, na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX, bola uzavretá Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X 05, na základe ktorej uvedený veriteľ poskytol odporcovi v 1 rade mimoriadny medziúver vo výške 24.895,44,- eur (750.000,- Sk). Odporcovia v 1 a 2 rade sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať 6,29% ročný úrok z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 140,48,- eur, a do pridelenia cieľovej sumy o stavebnom sporení sa zaviazali vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady v minimálnej výške 72,20,- eur, do 15. dňa v mesiaci. Po pridelení cieľovej sumy zo zmluvy o stavebnom sporení sa odporcovia v 1 a 2 rade zaviazali splácať stavebný úver, vrátane úrokov vo výške 4,70% ročne v pravidelných mesačných splátkach po 202,68,- eur. Z predloženého výpisu z účtu konta medziúveru vyplýva, že odporcovia v 1 a 2 rade zaplatili nasledovné sumy: dňa 21.8.2008 212,67,- eur, dňa 20.10.2008 212,44,- eur, dňa 24.2.2009 170,- eur. Dňa 11.6.2010 právny predchodca navrhovateľa na zaplatenie poskytnutého medziúveru započítal nasporenú sumu 4.782,20,- eur z účtu zmluvy o stavebnom sporení. Napriek opakovaným písomným upomienkam zo strany pôvodného veriteľa si odporcovia v 1 a 2 rade riadne a včas neplnili svoje povinnosti zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, následkom čoho sa dostali do omeškania. Na základe porušenia dojednaných zmluvných podmienok vyplývajúcich z článku VI. a VII. Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, odstúpil pôvodný veriteľ listom zo dňa 30.11.2009 od zmluvy a vyzval odporcov v 1 a 2 rade na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov. Odstúpenie od zmluvy odporcom v 1 a 2 rade bolo doručené dňa 4.12.2009. Po uvedenom dni neuhradili žiadne splátky z úveru.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 1.4.2013 Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom ul. Bajkalská č. 30, Bratislava, IČO: 31 335 004 postúpila súbor svojich pohľadávok spolu s príslušenstvom a všetkými právami s nimi spojenými na spoločnosť BENEFIT GROUP a.s., odštepny závod, so sídlom ul. Legionárska č. 617, Trenčín, IČO: 43 874 851. Následne spoločnosť BENEFIT GROUP a.s. odštepny závod, so sídlom ul. Legionárska č. 617, Trenčín, IČO: 43 874 851 postúpila súbor svojich pohľadávok spolu s príslušenstvom a všetkými právami s nimi spojenými na navrhovateľa, a to Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.4.2013. Súčasťou tejto zmluvy je i pohľadávka BENEFIT GROUP I, a.s. voči odporcovi v 1 rade. Podľa čl. II. bod 3 Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.4.2013 postupca postupuje postupníkovi pohľadávky uvedené v ods. 1 tohto článku voči dlžníkom, spoludlžníkom, ručiteľom a záložcom spolu s príslušenstvom a všetkými právami s nimi spojenými, a to dňom účinnosti tejto Zmluvy a za podmienok stanovených v tejto Zmluve a postupník týmto prehlasuje, že postúpenie pohľadávky prijíma a zaväzuje sa za ne zaplatiť odplatu za podmienok stanovených v čl. III. Zmluvy.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu 12.5.2008 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 veta prvá cit. zák. ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 cit. zák. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 cit. zák. spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 veta prvá cit. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 54 ods. 1 cit. zák. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení platnom ku dňu 12.5.2008 zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Zmluva o úvere (mediúvere) je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku (tzv. absolútny obchod). Ustanovenia Obchodného zákonníka však v čase vzniku predmetného právneho vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako *lex specialis*. Zmluva o mimoriadnom mediúvere a stavebnom úvere zo dňa 12.5.2008 je aj spotrebiteľskou zmluvou, a to i s poukazom na definíciu spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu jej uzavretia. Súd nepopiera úver ako absolútny obchod, avšak pripomína, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, vrátane § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 54 treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky, by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície čl. 8 Smernice Rady 93/13/EHS.

Podľa čl. VII bod 1 Zmluvy veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho mediúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX Všeobecných podmienok.

Podľa čl. VII. bod 7 Zmluvy odstúpením od tejto zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.

Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh je podaný dôvodne sčasti.

Dňa 12.5.2008 medzi právnym predchodcom navrhovateľa Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s., so sídlom ul. Bajkalská č. 30, Bratislava, IČO: 31 335 004 ako veriteľom a odporkyňou v 1 rade ako dlžníkom, odporcom v 2 rade ako spoludlžníkom, na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 1891952 4 04, bola uzavretá Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX, na základe ktorej uvedený veriteľ poskytol odporcovi v 1 rade mimoriadny medziúver vo výške 24.895,44,- eur (750.000,- Sk). Odporcovia v 1 a 2 rade sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať 6,29% ročný úrok z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 140,48,- eur, a do pridelenia cieľovej sumy o stavebnom sporení sa zaviazali vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady v minimálnej výške 72,20,- eur, do 15. dňa v mesiaci. Po pridelení cieľovej sumy zo zmluvy o stavebnom sporení sa odporcovia v 1 a 2 rade zaviazali splácať stavebný úver, vrátane úrokov vo výške 4,70% ročne v pravidelných mesačných splátkach po 202,68,- eur. Odporcovia v 1 a 2 rade si riadne a včas neplnili svoje povinnosti zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, následkom čoho sa dostali do omeškania. Na základe porušenia dojednaných zmluvných podmienok vyplývajúcich z článku VI. a VII. Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, odstúpil pôvodný veriteľ listom zo dňa 30.11.2009 od zmluvy a vyzval odporcov v 1 a 2 rade na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov. Odstúpenie od zmluvy odporcom v 1 a 2 rade bolo doručené dňa 4.12.2009.

Odstúpením od zmluvy ako jednostranným právnym úkonom sa zmluva zrušila s účinkom od začiatku (ex tunc), a tým zanikli práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bez dôvodné obohatenie), účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 Občianskeho zákonníka.

Právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcom v 1 a 2 rade mimoriadny medziúver vo výške 24.895,44,- eur (750.000,- Sk), z ktorého zaplatili nasledovné sumy: dňa 21.8.2008 212,67,- eur, dňa 20.10.2008 212,44,- eur, dňa 24.2.2009 170,- eur. Dňa 11.6.2010 právny predchodca navrhovateľa na zaplatenie poskytnutého medziúveru započítal nasporenú sumu 4.782,20,- eur z účtu zmluvy o stavebnom sporení. Rozdiel medzi 24.895,44,- eur a súčtom uvedených súm je 19.518,13,- eur. Poplatok za spracovanie úveru 116,18,- eur, poplatok za zmenu 16,60,- eur, ktoré pôvodný veriteľ pripočítal k vyčerpanému mimoriadnemu medziúveru, sú neprijateľné. Podľa názoru súdu, ak veriteľ od spotrebiteľa požaduje uvedené poplatky poškodzuje ho tým, a vystavuje ho neprijateľnému dojednaniu. Obrana, že veriteľ sleduje v podstate úhradu úsilia vynaloženého pri spracovaní údajov, neobstoí. V tejto súvislosti súd udáva, že veriteľ tieto činnosti vykonáva vo vlastnom ekonomickom záujme. Súd preto sumu 116,18,- eur a 16,60,- eur odpočítal zo sumy 19.518,13,- eur a zaviazal odporcov v 1 a 2 rade spoločne a nerozdielne (§ 511 Obč. zák.) zaplatiť navrhovateľovi 19.385,35,- eur, ako nesplatenú časť úverových prostriedkov, a v prevyšujúcej časti (rozdiel medzi sumou 20.210,04,- eur a 19.385,35,- eur) návrh ako neopodstatnený zamietol.

Zmluvná podmienka o odstúpení od zmluvy, dohodnutá v čl. VII. bod 1, bod 7 Zmluvy nie je vyvážená a spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech odporcov v 1 a 2 rade. Objektívne zhoršuje ich postavenie, keď jednostranne zvýhodňuje iba veriteľa, zachováva všetky jeho práva. Veriteľ pritom nielenže text zmluvy vytvoril, ale aj právny úkon odstúpenia od zmluvy naplnil, aj keď mal na výber iné inštitúty súkromného práva. Klausula o odstúpení nie je ničím iným, ako poistením zachovania všetkých práv veriteľa, vrátane úrokov a poplatkov len s ďalším zvýhodnením, a to o úroky aj za úverové obdobie, ktoré ešte nenastalo. Spotrebiteľ pritom nemá zachované žiadne svoje práva. Vzniká mu však povinnosť jednorazového plnenia, vrátane úrokov. Ide preto o neprijateľnú podmienku (tento právny názor vyplýva napr. z rozhodnutia Krajského súdu Trenčín č. 17Co 50/2012, Krajského súdu Prešov č. 6Co 2/2013). Preto pokiaľ si navrhovateľ uplatňoval aj 6,29% úroky ročne z dlžnej sumy, súd návrh ako neopodstatnený zamietol.

Navrhovateľ predmetom konania urobil aj nárok o zaplatenie úrokov z omeškania.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Obč. zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Obč. zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Odporcovia v 1 a 2 rade sú v omeškaní so zaplatením sumy 19.385,35,- eur, preto súd priznal navrhovateľovi 9% úrok z omeškania od 1.12.2009 do zaplatenia.

Na zaplatenie dlžnej sumy, s poukazom na jej výšku, súd odporcom v 1 a 2 rade povolil lehotu 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

Pred začatím prvého pojednávania navrhovateľ návrh o zaplatenie zmluvne dojednaného sankčného úroku vo výške 5% ročne zo sumy 20.210,04,- eur od 1.12.2009 do zaplatenia zobrať späť. Podľa § 96 ods. 1 veta prvá a tretia O.s.p. súd konanie v uvedenej časti zastavil.

O trovách konania súd rozhodne samostatným rozhodnutím.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.